

در محضر نور

حضرت امام علی بن موسی الرضا‎‏^{شهادت}

إِنَّ لِكُلِّ إِمَامٍ عَهْدًا فِي عُنُقِ أَوْلِيَائِهِ وَشِيعَتِهِ وَإِنْ مِنْ تَمَامِ الْوَفَاءِ بِالْعَهْدِ وَحُسْنِ الْأَدَاءِ زِيَارَةُ قُبُورِهِمْ؛ فَمَنْ زَارَهُمْ رَغْبَةً فِي زِيَارَتِهِمْ وَتَصَدِيقًا بِمَا رَغَبُوا فِيهِ كَانَ أَنْتَهُمْ شَفَعَاءَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

هر امامی به گردن دوستان و شیعیان خود عهدی دارد که وفای کامل به این عهد و بجای آوردن نیکوی آن، با زیارت قبور آنان است. پس کسانی که با رغبت و علاقه به زیارت ایشان و باورداشتن آنچه آنان ترغیب کرده‌اند، زیارت‌شان کنند، امامان آنها در روز قیامت شفیع‌شان باشند.

بحارالأنوار: ۷/۱۱۶/۱۰۰

نیم‌نگاهی به برخی خطبه‌های امام حسن مجتبی‌ع‌الیه‌السلامدر منابع اهل سنت

حجت‌الاسلام والمسلمین محمد جعفر طیبسی

هفتم ماه صفر سالروز شهادت ریحانة‌النبی علیه‌السلام و سید جوانان اهل بهشت حسن بن علی علیه‌السلام است. بدون تردید شهادت آن حضرت با زهری بود که به‌وسیله معاویة بن ابی‌سفیان به آن حضرت خورانده شد. شیخ مفید رحمته‌الله در کتاب الارشاد، جلد ۲، صفحه ۱۶ نقل می‌کند که معاویه به جده دختر اشعث‌بن قیس گفت: من تو را به از ادواج فرزندم یزید در می‌آورم؛ به‌شرطی که حسن را مسموم کنی و برایش یکصد هزار درهم فرستاد. اشعث این مأموریت ناجوانمردانه را عملی کرد. معاویه اموال را به او داد؛ ولی یزید را به ازدواجش درنیاورد.

• تاریخ شهادت

درباره تاریخ شهادت امام حسن مجتبی‌علیه‌السلام اختلاف نظر وجود دارد. شهید اول رحمته‌الله متوفی ۷۸۶ در کتاب الدروس تصریح دارد که شهادت آن‌حضرت در هفتم ماه صفر به وقوع پیوسته است. کفعمی رحمته‌الله همین نظر را انتخاب کرده است و بزرگانی از علما نیز این نظر را برگزیده‌اند؛ از جمله آنها آیت‌الله حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی رحمته‌الله است. ایشان پس از ورود به حوزه علمیه قم، این روز را به‌عنوان روز شهادت آن‌حضرت مشخص کرد. (ر.ک: الدروس، جلد ۲، صفحه ۷؛ مصباح، کفعمی، صفحه ۵۰۹) حضرت خطبه‌های گوناگونی به‌مناسبت‌های مختلف ایراد فرموده که به برخی از آنها از منابع معتبر اهل سنت اشاره می‌کنیم.

• خطبه‌ای در کوفه

پس از شهادت مولای متقیان امیرمؤمنان علی علیه‌السلام، امام حسن مجتبی‌علیه‌السلام خطبه خواند. ابن‌عساکر دمشقی شافعی‌مذهب متوفی ۵۷۱ در کتاب تاریخ دمشق، جلد ۱۴، صفحه ۹۵ به چند سند، خطبه آن‌حضرت در کوفه را نقل کرده است. او با سندی از هلال‌بن یساف نقل کرده که از حسن بن علی علیه‌السلام شنیدم، درحالی که خطبه می‌خواند، فرمود: «یا اهل الکوفة اتقوا الله فینا فانا امرؤکم وانا اضیافکم ونحن اهل البيت الذین قال الله تعالی: انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهلـالـبیت ویطهرکم تطهیرا»؛ یعنی ای اهل کوفه تقوای الهی را درباره ما رعایت کنید؛ به‌تحقیق که ما امیران و مهمانان شما هستیم. ما اهل بیتی هستیم که خداوند درباره ما این آیه را نازل فرموده:

آیت‌الله شب‌زنده‌دار

سخن بزرگان

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

اهمیت زیارت اربعین، تنها به این نیست که از نشانه‌های ایمان است؛ بلکه طبق روایت امام عسکری علیه‌السلام (علامةُ‌المُؤمِن خُمسُ...)، در ردیف نمازهای واجب و مستحب قرار گرفته است؛ بنابراین همان‌گونه که نماز، ستون دین و شریعت است، زیارت اربعین و حادثه کربلا نیز ستون ولایت است و همچنین عصاره کتاب الهی که دین خداست، ستونی دارد که نماز است و عصاره عترت علیهم‌السلام نیز ستونش زیارت اربعین است که این دو ستون در روایت امام عسکری علیه‌السلام در کنار هم ذکر شده است.

شکوفایی عقل در پرتو نهضت حسینی، ص ۲۳۴-۲۲۷

۲. استدلالی که ابن‌حجر به آن اشاره کرده، قابل توجه است: تمسک به ضمیر در آیه: «عنکم» و «یطهرکم» نه «عنکن» و «یطهرکن».

۳. تعبیر «قیل» به‌معنای «گفته‌شده» مشعر به تمریض قول است؛ یعنی به‌احتمال بسیار زیاد چنین قولی صحیح نیست.

• عصمت‌اهل‌بیت علیهم‌السلام

ابن‌حجر در صفحه ۱۷۴ درباره همین آیه چنین می‌گوید: «ثم هذه الآية منيع فضائل اهل البيت النبوي لإشتمالها على غرر من مآثرهم والإعثناء بشأنهم حيث ابتدأت بانما المفيدة لحصر إرادته تعالى في أمرهم على إذهاب الرجس الذي هو الإثم أو الشك فيما يجب الإيمان به عنهم وتطهيرهم من سائر الأخلاق والأصول المذمومة»؛ یعنی افزون بر این، این آیه سرچشمه فضایل خاندان پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم است؛ چراکه برخی از برجسته‌ترین امتیازات آنان را در بر دارد و جایگاه والایشان را آشکار می‌سازد. آیه با واژه «إنما» آغاز می‌شود که بر انحصار اراده الهی در حق آنان دلالت دارد و هدف آن زدودن رجس (پلیدی) که به گناه یا تردید در امور اعتقادی تفسیر شده، از وجود آنان و پاک‌سازی‌شان از تمامی خصلت‌های ناپسند و صفات پست است.

این بیان مهم از این دانشمند شافعی‌مذهب، در اثبات عصمت برای اهل‌بیت پاک رسول‌خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم صراحت دارد؛ زیرا اثم را ابتدا به‌معنی گناه گرفته و سپس به شک اشاره کرده است.

• متن دوم خطبه‌امام حسن علیه‌السلام

امام حنابله احمدبن حنبل متوفی ۲۴۱ در کتاب فضائل الصحابة صفحه ۲۲۶ حدیث ۱۰۱۵ و در

انسان‌سازی، رسالت حوزه‌های علمیه است

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه گفت: حوزه‌های علمیه برادران و خواهران، اگر بخواهند انسان‌های خداترس تربیت کنند، یکی از راهکارهای مهم آن، این است که از مسئولان و اساتید حوزه، خداترسی و تقوی و در مسیر حق‌بودن، ظهور و بروز داشته باشد.

راهکارهای مهم آن، این است که از مسئولان و اساتید حوزه، خداترسی و تقوی و در مسیر حق‌بودن، ظهور و بروز داشته باشد.

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه گفت: منابعی که می‌خواهد جعل احکام مراجعه کنند.
دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه افزود: حوزه‌های علمیه برادران و خواهران، اگر بخواهند انسان‌های خداترس تربیت کنند، یکی از راهکارهای مهم آن، این است که از مسئولان و اساتید حوزه، خداترسی و تقوی و در مسیر حق‌بودن، ظهور و بروز داشته باشد.
گفتنی است، درآغاراین دیدار، حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده، گزارش مفصلی از وضعیت حوزه‌های علمیه خواهران بیان کرد.

• محاسبه دقیق و بررسی همه‌جانبه در خدمات، امر حیاتی و ضروری است

آیت‌الله شب‌زنده‌دار، در دیدار حجت‌الاسلام والمسلمین احسانی رئیس مرکز خدمات حوزه‌های علمیه نیز، ضمن تشکر و قدردانی از فعالیت‌های انجام‌شده، نکات مهمی را برای رشد و تعالی مرکز خدمات حوزه بیان کرد.

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه، در این دیدار با اشاره به شاخصه‌های یک مسئول تراز در آموزه‌های دینی، تأکید کرد: طبق آموزه‌های قرآنی و روایی، افراد مسئول در مناصب، باید تلاش کنند که «احسن‌العمل وآنفع‌به حال دیگران» باشند.

آیت‌الله شب‌زنده‌دار، ضمن توصیه به ضرورت محاسبه دقیق

- سال بیست و پنجم
- شماره ۸۹۰
- دوشنبه ۵ مرداد ۱۴۰۵
- ۱۲ صفحه • ۵۰۰۰ تومان

Ofogh-e Hawzah Weekly
 صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه: زسارستمی سردبیر: رمضانتعلی عزیزی • با همکاری هیأت تحریریه تلفن: ۰۳۲۹-۰۵۳۸ • شماره: ۰۳۲۹-۰۱۵۲۳ صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱ نشانی: قم، بلوار جمهوری اسلامی، کوچه ۲، پلاک ۱۵ پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: صمیم (۴۱)

عطریار
تشنه وصال
مصطفی صابرحراسانی

لحظه‌ها را متوسل به دعاییم بیا
سالیانی ست که دل‌تنگ شماییم بیا
وسعتت در دل این ظرف نشد، جا ماندیم
تشنه از حسرت رویت لب دریا ماندیم
چشم‌هان خشک شد از وسعت این بی‌آبی
و نداریم دگر طاقت این بی‌آبی
در قنوت دل‌مان خواهش باران داریم
ندبه‌خوانیم و تمنای بهاران داریم
پس بارای پسر حضرت باران بر ما
که ترک خورده زمین از اثر این گرما
دامن دشت شده سفره راز دل ما
داغ آلاله نشانی ز نیاز دل ما
ما که در راه تو عمریست تمامی گردیم
گردیدایم و به دنبال شما می‌گردیم
چند جمعه دل‌مان را سر راهت آریم
تا بدانی که تمنای وصالت داریم
شهرمان را ز رخ چون قمرت روشن کن
کوچه‌ها را تو پر از نسترن و سوسن کن
آسمان خواهش یک جرعه نگاهت دارد
نه که ما فاطمه علیها‌السلام هم چشم به راهت دارد

یادداشت
تجربه‌ها (۶) آداب علم‌آموزی استاد جواد محدثی

ارزش انسان به علم است و ارزش علم به عمل و ارزش عمل به اخلاص. برای بهتر آموختن، رعایت نکات و آداب زیر مفید و لازم است:

در رابطه با درس:

- با توجه به ارزش عمر، آموختن لازم‌ترین چیزها؛
- تکرار درس و آموخته‌ها و مباحثه‌کردن؛
- انتخاب هم‌مباحثه متقی و باهوش و جدی؛
- تمرکز فکر و حواس در کلاس و هنگام مطالعه؛
- یادداشت‌برداری و حفظ آموخته‌ها؛
- نقل آموخته‌ها برای دیگران.

در رابطه با استاد:

- انتخاب استاد شایسته از نظر علمی و اخلاقی و فکری؛
- استفاده از تجارب و رهنمودهای استاد؛
- پرسیدن آنچه نمی‌دانیم و اعتراف به عدم درک (پرسیدن عیب نیست، ندانستن عیب است)؛
- رعایت احترام استاد از نظر سخن‌گفتن با او، پرسیدن، نشستن در محضر او، رعایت ادب و نزاکت؛
- تواضع در برابر استاد جهت یادگیری و نداشتن تکبر؛ افتادگی‌آموز اگر طالب فیضی

- هرگز نخورد آب زمینی که بلند است
- تقدیر و تشکر از زحمات استاد و یادکردن نیکو از وی و پرهیز از غیبت و عیب‌جویی.
- باید توجه داشت که استاد پدر معنوی است و شاگرد فرزند روحانی اوست.
- توجه: نیت خالص آموختن برای خدا، حضور با وضو در کلاس درس، منظم‌بودن در مطالعه، مغرورنشدن به علوم اندک خویش، تلاش برای فهم بیشتر و ارتقای سطح علمی و ... از جمله «آداب معنوی» علم‌آموزی است.
- از خدا خواهیم توفیق ادب.

سوگواره «آقای شهید ایران» برگزار شد

سوگواره «آقای شهید ایران» و شهدای جنگ تحمیلی آمریکایی- صهیونی با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین کازرونی، رئیس هیئت امنای کمیته امداد امام خمینی علیه‌السلام در مجتمع فرهنگی آموزشی حضرت معصومه علیها‌السلام قم برگزار شد. به گزارش خبرگزاری حوزه، در این مراسم پس از قرائت قرآن توسط قاری بین‌المللی و پخش سرود مقدس جمهوری اسلامی ایران، کلیپ‌هایی مرتبط با ستاد بدرقه آقای شهید ایران و اقدامات صورت‌گرفته پخش شد.

در این مراسم حجت‌الاسلام والمسلمین کازرونی، به معرفی شخصیت و سیره رهبر شهید و بیان خاطراتی از ایشان پرداخت.